

somhed henvendt paa. Maa jeg i denne Sammenhæng gøre en anden Bemærkning, nemlig, at det dog maaske vilde være mindre heldigt, om disse gamle Slotte med tilhørende Parker og Skove skulde komme paa Udlændinges Hænder. Der har adskillige Gange været lyst efter — og der er indkommet Adresser her til Rigsdagen, som har lyst efter en Lov angaaende Udlændinges Erhvervelse af Ejendom her i Danmark. Det er vistnok et Punkt, man ogsaa her bør have sin Opmærksomhed henvendt paa. Jeg ser ikke nogen Fordel ved, at københavnske Børsbaroner, Sagførere, der har været heldige Forretningsmænd, o. s. v. kommer til at sidde paa de gamle Slotte, men jeg vil endnu nødigere se, at rige Udlændinge, som af en eller anden Grund forlader deres Fædreland og flytter hertil, rykker ind paa de gamle Len, Stamhuse og dertil hørende Slotte.

Den højtærede Justitsminister affærdigede min Bemærkning om de Vanskeligheder, Landbruget og særlig de smaa Brug kunde komme i under muligt nedadgaaende Konjunkturer, med megen Flothed. Jeg maa sige, at jeg gav mig ikke ud for at have nogen som hest Spaadomsgave, men jeg har spurgt. Jeg har tilladt mig at rette det Spørgsmaal, hvorledes det skal gaa en Mængde nyoprettede Smaabrug, som nødvendigvis vil være ukonsoliderede under nedadgaaende Konjunkturer paa Verdensmarkedet. Dette Spørgsmaal maa ganske nødvendigt en Regering, som føler sit Ansvar, stille sig, og det maa der tages Stilling til, og naar det rejses fra et Medlems Side, forekommer det mig ikke at kunne affærdiges med en Bemærkning, som jeg ikke kan karakterisere paa anden Maade end som temmelig flot, om, at dette ærede Medlem tror, at han har Seergave, hvad vist for øvrigt intet andet Medlem tror om ham. Det er ikke et tilstrækkeligt Svar paa et Spørgsmaal, som kan faa indgribende Betydning og blive et meget alvorligt Spørgsmaal.

Det ærede Medlem fra Varde (Pinholt) tog ogsaa lidt flot paa dette og mente, at det gik nok. Ja vist, det gaar for det Landbrug, som er konsolideret, og det gaar lettere for det større Brug, det har vist sig tidligere, at de større Brug kan klare sig; men det, vi bør have Opmærksomheden henvendt paa, er: hvorledes vil det gaa med de smaa Brug, naar de bliver stillet overfor en saadan Situation? At Landbruget som Helhed skal kunne klare sig, nærer jeg heldigvis ikke nogen Tvivl om.

Det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) tog, forekommer det mig, med noget mere Forstaaelse paa dette Spørgsmaal. Han var paa det rene med, at Landbruget maatte være anlagt enten paa Fedevareproduktion eller paa Korn dyrkning, og han udtalte, at hvis det sidste skulde blive Tilfældet, vil det blive trangt. Ja, det er netop det, jeg er enig med ham i, at skulde det blive Tilfældet, bliver det trangt for Landbruget og ganske særlig trangt for de smaa Brug. Det forstod det ærede Medlem meget vel, og han er ogsaa paa det rene med, at det er et Spørgsmaal, man ingenlunde kan lade ligge. Han gjorde saa den Bemærkning, at der var størst Sandsynlighed for, at man kunde blive staaende ved det nuværende, altsaa Fedevareproduktionen. Jeg kan kun sige, at jeg vil ogsaa haabe det, det ønsker vi alle, men det kan ikke nytte, at vi ønsker det, derfor har vi ikke mere Magt til at diktere.

Det samme ærede Medlem gjorde ogsaa den Bemærkning, som ganske sikkert var rigtig, at Industrien ikke kan tage hele Befolkningsoverskuddet fra Landet. Nej, det er ikke sandsynligt, men det er højst sandsynligt, at man maa omlægge Landets Økonomi paa den Maade, at der kommer en vis Vekselvirkning mellem de to Hovederhverv, det er det eneste, vi overhovedet kan holde paa; men skal det lykkes, maa vi forstaa at rette os baade efter den politiske og efter den økonomiske Verdenskonjunktur.

Det ærede Medlem fra Odense (Marott) var meget glad ved Justitsministerens Udtalelser om, at der kun var Tale om at indkassere Lens, Stamhuses og Fideikommissbesiddelsers Krigsfortjeneste. Jeg maa sige, at rent bortset fra, hvad jeg før, da jeg havde Ordet under denne Debat, gjorde opmærksom paa, nemlig at man helst bør anvende Argumenter, der ikke gaar for langt udenfor den Ramme, indenfor hvilken man bevæger sig — og hvorfor skal man tage den enes Krigsfortjeneste mere end den andens Krigsfortjeneste? — saa lider det Eksempel, som den højtærede Minister anvendte, af den Mangel, at det ikke kan kontrolleres, thi uden nærmere Forklaring skal man være mistænksom overfor Tal. Var de Indtægter, som den højtærede Justitsminister her nævnede, vedkommende Majoratsbesidders Skatteindtægter? I saa Tilfælde kan han jo have haft Indtægt mange andre Steder end fra Majoratet, jeg ved ikke, om vedkommende muligvis ogsaa har spekuleret paa Børsen. Men hvis ikke, hvorledes staar saa den Indtægt, som